

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Hodonín, Mírové náměstí 19

Mírové náměstí 19, 695 01 Hodonín

Identifikátor školy: 600 115 895

Termín konání inspekce: 11. – 14. květen 2004

Čj.:	12-1257/04-5094
Signatura:	kl7cx106

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole (dále jen ZŠ) (mimo školní družinu) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni ZŠ v předmětech český jazyk a matematika a na 2. stupni ZŠ v předmětech český jazyk, německý jazyk, dějepis, matematika a chemie vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004.
- ❖ Předmětem inspekční činnosti byla také tematicky zaměřená inspekce s názvem „Posuzování rovných příležitostí mužů a žen“.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Hodonín, Mírové náměstí 19, je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Město Hodonín, Masarykovo náměstí 1, 695 35 Hodonín. Podle údajů v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení sdružuje základní školu s kapacitou 540 žáků a školní družinu s kapacitou 75 žáků. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola č. j.: 16 847/96-2 ve všech třídách ZŠ. V tomto školním roce bylo k 30. září 2003 zapsáno 381 žáků v 17 třídách.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V pedagogickém sboru ZŠ působilo v době inspekce 21 pedagogických pracovníků, z nichž podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, stanovené příslušným právním předpisem nespĺňují tři. Skladba úvazků vzhledem k aprobačním vyučujících je účelná. Výjimku tvoří přidělení výuky dějepisu, který je vyučován neaprobovaně a jsou jím částečně doplňovány úvazky některých učitelů. Výchovná poradkyně absolvovala kvalifikační studium stanovené vyhláškou.

Organizační strukturu školy vymezuje její *Organizační řád*, který vypovídá o celkovém chodu školy a upravuje vzájemné vazby mezi jejím vedením a pedagogickými i provozními zaměstnanci. Odpovědnost za činnost jednotlivých úseků deleguje ředitel na vedoucí pracovníky, jejichž kompetence vyplývají z podrobných pracovních náplní. V rámci školy je zajištěn přenos informací všem jejím pracovníkům. Z *Ročního plánu práce pro školní rok 2003/2004*, který má jen rámcový a orientační charakter, vycházejí konkretizované měsíční plány. Aktuální otázky provozu školy jsou projednávány na pravidelných i operativních provozních poradách. Informační systém školy je funkční.

Hlavním poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která se vyjadřuje ke všem zásadním opatřením v činnosti školy. Vedle metodického sdružení na prvním stupni jsou ustaveny dvě předmětové komise (společenskovední a přírodovědná), které se scházejí čtyřikrát ročně podle vypracovaného plánu. Ze zápisů z jejich jednání nevyplývají konkrétní závěry, chybějí v nich diskuse o metodách práce, postup při řešení problémů a rozbor jejich příčin.

Ředitel koordinuje činnost vedoucích jednotlivých úseků a společně se svojí zástupkyní se podílí na zajišťování výchovně-vzdělávacího procesu v souladu s učebními dokumenty. Začínající učitelé ve škole nejsou, nekvalifikovaní navštěvují kurzy pedagogického střediska

pro začínající a nekvalifikované učitele a pokračují ve vlastním studiu. Mají ustanoveny zkušené kolegy, kteří jim poskytují metodickou a odbornou pomoc.

Plán hospitační činnosti je podrobně zpracován, nebyl však z provozních důvodů naplněn. V třídních knihách nebyly všechny hospitace zaznamenány. Jsou z nich prováděny písemné záznamy se závěry a doporučeními, která byla s příslušnými pedagogickými pracovníky prokazatelně projednána. V některých případech neaprobované výuky dějepisu nebyly provedeny hospitace žádné. Ředitel se svojí zástupkyní kontrolují také provoz školy. V případě zjištěných nedostatků provádějí nápravná opatření. Závěry z kontrol projednávají konkrétně s jednotlivými pracovníky. Výsledky získané touto činností využívají ve vedení a řízení všech zaměstnanců školy. Ředitel jim vytváří dostatečný prostor a podmínky pro další vzdělávání. Vypracovává *Plán personálního rozvoje* všech pracovníků školy z nichž každý vede svůj *Individuální vzdělávací plán*, v němž jsou doloženy jeho vzdělávací akce.

Vedení školy hodnotí práci jednotlivých zaměstnanců a umožňuje jejich sebehodnocení v rámci pravidelného přidělování osobních příplatků, případně odměn, formou osobních rozhovorů. Ucelený systém sebehodnocení zaměstnanců školy vypracován není.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola sídlí v budově bývalé Chlapecké a dívčí obecné školy, která byla otevřena na přelomu let 1929-30. Vzhledem k jedinečnosti díla významného meziválečného architekta byl objekt zařazen mezi kulturní památky. Nachází se v klidném prostředí v centru města v blízkosti parku. V roce 1980 byla otevřena přístavba budovy, zahrnující velkou tělocvičnu s kabinetem a sociálním zázemím. K ní přiléhá z jedné strany polyfunkční sportoviště s novým umělým povrchem a z druhé strany florbalové hřiště.

Všech 18 učeben školy slouží jako kmenové. Několik z nich má motivační výzdobu se zaměřením na některé předměty (chemie, přírodopis, hudební výchova). Mimo počítačovou a jazykovou učebnu, cvičnou kuchyni, keramickou a školní dílnu jiné odborné učebny nemá. Hokejové tréninky specializovaných tříd probíhají na zimním stadionu města.

Kmenové učebny jsou dostatečně prostorné a standardně uspořádané. Jsou zařízeny většinou novějším, barevně odlišeným žákovským nábytkem, vyzdobeny nástěnkami, názornými tabulemi a motivačním materiálem. Pro výuku na I. stupni má škola celkově velmi dobré prostorové podmínky, které ve většině tříd učitelky účelně při vyučování využívaly (činnosti na kobercích, netradičně uspořádaný žákovský nábytek). Vybavení tříd je funkční a v nižších ročnících také účelně uspořádané (např. samostatný pracovní kout pro tělesně postiženého žáka v 1 třídě či pracovní kout pro korekci vad řeči u žáků). Na každém podlaží je jedna třída vybavena základní audiovizuální technikou. Esteticky působí zdařilé výtvarné práce žáků, které zdobí také rozlehlé chodby školy a schodiště, umožňující jejich bezproblémové přesuny. V počítačové učebně je celkem 14 síťově propojených PC s možností připojení k internetu. Jejich hardwarové vybavení je převážně staršího typu až zastaralé. Výukové programy pro český jazyk, cizí jazyky, biologii, matematiku a další na operačních systémech Win 95 a Win 98 tvoří jejich software. V jazykové učebně jsou lavice vhodně uspořádány do komunikačního kruhu s instalovanou sluchátkovou soupravou a starším kazetovým magnetofonem. K vybavení kmenové učebny, sloužící k výuce hudební výchovy, patří klavír a příslušné didaktické pomůcky. Cvičná kuchyně je moderně zařízena přiměřeným nábytkem a spotřebiči a je velmi pěkně upravena. Malá tělocvična s umělým povrchem a novější velká tělocvična se sociálním příslušenstvím a skladem tělocvičného nářadí, stejně tak obě venkovní sportoviště slouží nejen k výuce tělesné výchovy ale i ke sportovnímu vyžití v mimoškolní

době. Vybavení sportovního oddílu zabezpečuje hokejový klub města. Pedagogům, vyučujícím na obou stupních ZŠ, je k dispozici společná sborovna. Jinak sídlí v kabinetech, které slouží zároveň k uložení pomůcek a přístrojů podle jednotlivých oborů. Používané didaktické předměty, zeměpisné a dějepisné mapy, přírodovědné preparáty a modely, chemikálie, laboratorní sklo a potřeby, fyzikální a matematické pomůcky jsou ve škole k dispozici v potřebném množství a přes jejich často starší původ jsou většinou ještě funkční. Žáci všech tříd mají vhodné učebnice a učební texty. Vybavení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je na velmi dobré úrovni. Integrovaný žák 1. stupně ZŠ je vzhledem k tělesnému postižení rovněž vybaven vhodnými speciálními pomůckami.

V rámci hospitační a kontrolní činnosti ředitele školy i jeho zástupkyně je sledováno využívání materiálně-technického zabezpečení výuky. Plánování v této oblasti však není součástí *Ročního plánu práce*. Nové pomůcky jsou pořizovány dle požadavků vedoucích předmětových komisí a metodického sdružení.

V době mimo vyučování škola, v rámci vzájemné spolupráce, poskytuje místní tělovýchovné jednotě k jejím činnostem svou tělocvičnu a venkovní sportovní areál.

Celkově jsou materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti školy hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Výuka v základní škole probíhá v tomto školním roce podle vzdělávacího programu Základní škola, č. j. 16 847/96-2. Ve třídě V. A a VI. A je v rámci tohoto vzdělávacího programu realizována rozšířená výuka tělesné výchovy se zaměřením na lední hokej podle modelového učebního plánu č. j. 29 738/96-22-50. Individuální vzdělávací programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vypracovány v souladu s odbornými doporučeními.

Vzdělávací program je realizován v souladu s Rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Týdenní časové dotace všech povinných předmětů na prvním i druhém stupni základní školy odpovídaly učebním plánům realizovaného vzdělávacího programu. V 8. a 9. ročnících byly v souladu s metodickým pokynem č. j. 31 172/2002-22 navýšeny o jednu disponibilní hodinu týdně. Sledovaná výuka v základní škole probíhala v době inspekce podle platných učebních osnov a v souladu s předloženým rozvrhem hodin. Povinná dokumentace zachycuje průkazným způsobem průběh vzdělávání a výchovy žáků.

Výuka probíhala v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Kontrola plnění učebních osnov je prováděna zejména v rámci hospitační činnosti. Sledování reálného plnění učebních osnov není důsledné (např. v matematice na 2. stupni ZŠ). Konkrétní vyhodnocení nebylo provedeno a opatření vedoucí k nápravě nebyla přijata.

Kontrola plnění učebních osnov nebyla dostatečně účinná.

Rozvrh hodin, kterým se řídí průběh výuky žáků, byl sestaven v souladu s požadavky vyhlášky o základní škole a se zřetelem na dodržování psychohygienických zásad.

Vnitřní řád školy byl zpracován velmi podrobně na podmínky školy a obsahuje ustanovení daná vyhláškou o základní škole. Stanovuje jasná pravidla a kromě povinností žáků konkretizuje jejich práva. Klade důraz na ochranu zdraví a bezpečnost žáků i prevenci sociálně patologických jevů.

Informační systém vůči rodičům i žákům je funkční. Žáci jsou informováni vyučujícími, třídními učiteli, školním rozhlasem a nástěnkami. Jejich rodiče prostřednictvím žakovských

knížek, na pravidelných schůzkách a konzultacích podle ročního plánu práce a při setkáních na základě individuální domluvy. V nutných případech jsou neprodleně informováni dopisem. V měsíčníku *Hodonínské listy* a dalších periodikách (*Dnes, Slovácko*) se objevují příspěvky o životě školy i jejích mimoškolních akcích.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Poradensko preventivní činnost školy zajišťuje výchovná poradkyně s letitými pedagogickými zkušenostmi. Plán práce vychází z analýzy předešlého školního roku a je zaměřen prioritně na pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a poskytování informací o možnostech dalšího profesního rozvoje vycházejícím žákům. Řešení sociálně patologických jevů je společným tématem výchovného poradenství a drogové prevence.

Individuální přístup k žákům je realizován částečně a méně systematicky v rámci běžné výuky, ale účinněji prostřednictvím dyslektických kroužků organizovaných pro žáky 2. – 7. ročníku. Pro integrované žáky s kombinovanými vadami, dysfunkcemi a vadami řeči jsou vypracovány ve spolupráci s třídními učiteli a pedagogicko-psychologickou poradnou individuální vzdělávací plány projednané také s rodiči těchto žáků. Talentovaní žáci se zúčastňují soutěží a olympiád, kde dosahují pěkných výsledků. Jsou často úspěšní ve výtvarných soutěžích a vzhledem k profilaci školy především ve sportovních aktivitách. Navíc mohou rozvíjet své dovednosti ve volitelných předmětech a četných zájmových útvarech. Škola zajišťuje ve spolupráci s rodiči potřebné administrativní náležitosti nutné k dalšímu vzdělávání žáků na středních školách, poskytuje jim informace v předmětu „volba povolání,“ ale také prostřednictvím individuálních konzultací, exkurzí a besed. Propagační materiály jsou zveřejněny ve třídách vycházejících žáků. Výchovnými problémy se škola zabývá a operativně je řeší. V souladu s Minimálním preventivním programem jsou organizovány tématické vzdělávací bloky s aktuálním proti návykovým zaměřením ve spolupráci s P-centrem, Policií ČR a četné jednorázové aktivity. Osvětu škola zajišťuje i pro rodiče. Z každoročního hodnocení práce uvedeného úseku i z přímé inspekční činnosti vyplynulo, že hlavní cíl školy, kterým je působení na zdravý životní styl dětí i posilování odpovědnosti za jejich chování, se daří formou realizovaných aktivit neformálně plnit. Současný problém, kterým se škola v poslední době zabývá, je záškoláctví některých žáků. Dokumentace výchovného poradenství a protidrogové prevence je vedena a má náležitou vypovídací hodnotu.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni ZŠ

Český jazyk a matematika

Hospitace na 1. stupni ZŠ byly realizovány v devíti třídách u všech učitelek. Všechny hodiny měly velmi dobře připraveny, což se pozitivně promítalo v jejich dobře zvládnuté a promyšlené organizaci. Písemné zpracování na tabuli, připravené didaktické pomůcky a plynulý průběh vyučování umožňovaly naplnění vytčených vzdělávacích cílů, stanovených s ohledem na probírané učivo, na složení žáků i na jejich možnosti a potřeby. Ne vždy je však učitelky formulovaly s ohledem na konkrétní vědomosti a dovednosti, které měli žáci ve vyučování zvládnout.

Výuka je personálně zabezpečena devíti učitelkami, z nichž dvě nemají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Tato skutečnost v jednom případě částečně negativně ovlivnila kvalitu vzdělávání v metodické oblasti.

Interiéry učeben na 1. stupni ZŠ působí esteticky, třídy jsou barevně sladěny v jednom odstínu. Podnětnost a výraznou názornost pro většinu vyučovaných předmětů zprostředkovávají novější moderní pomůcky, vztahující se k probíranému učivu a současně

nápadité didaktické pomůcky, jež zhotovily učitelky. Vzhledem k realizovanému programu používali žáci vhodné učebnice i pracovní sešity. Žáci se speciálními potřebami měli k dispozici zvláštní učební pomůcky, se kterými také pracovali. Při procvičování učiva využívali jednoduché didaktické prostředky, které jim usnadňovaly jeho pochopení. V některých třídách jsou uloženy také různé encyklopedie, naučná a dětská literatura. Při motivaci a relaxaci byl vhodně využíván magnetofon.

Úroveň promyšlenosti jednotlivých metodických postupů a zvolené metody a formy práce se promítaly do efektivity vzdělávání. V 1. a 2. ročníku převažovalo činnostní pojetí výuky. Aktivity, které žáci velmi dobře zvládali, se často měnily, vhodným způsobem byly zařazeny prvky soutěže, hry i dramatické výchovy. Některým úkolům v českém jazyce vhodně předcházela dechová nebo artikulační cvičení i procvičování zrakového vnímání. Soustavnost v zavedeném vyučovacím stylu se odrážela ve velmi dobrých vzdělávacích výsledcích, zafixovaných návycích a bezprostředním chování žáků. Diferenciace v kladených požadavcích vzhledem ke schopnostem žáků byla patrná. Příkladně uplatňovaný individuální přístup při vzdělávání tělesně postiženého žáka se projevil v jeho aktivní účasti na zadaných úkolech pod vedením učitelky. Vhodným způsobem byla ve sledované výuce zařazena práce s chybou. Vyučování ve vyšších ročnících bylo vedeno převážně frontálním způsobem, který nebyl ve dvou případech zcela efektivní. Dominance učitelek částečně omezovala žáky v jejich aktivitě a samostatném tvůrčím projevu. Žáci pracovali bez potřebné diferenciace vzhledem k jejich rozdílnému výkonu a pracovnímu tempu, což se částečně projevilo v nekázní některých jedinců. V důsledku méně vhodně uplatněného metodického postupu při řešení složených slovních úloh a nevyváženého časového rozvržení činností žáků, nezůstával pak potřebný prostor pro procvičení nové látky. Relaxace žáků v průběhu vyučování souvisela se zvolenými formami a metodami práce. Přirozená a nenásilná byla v činnostní výuce, ve frontálně vedené výuce se na ni někdy zapomínalo.

Úvodní motivace byla v některých hodinách méně výrazná. Naopak cíleně a účelně volená průběžná motivace více vedla k získání pozornosti žáků pro školní práci, podporovala jejich aktivitu, tvůrčí přístup při vzdělávání, přirozený projev a úspěšnost v učení. Pochvala, povzbuzení a motivační hodnocení, zejména u věkově mladších žáků, měly rovněž motivující efekt. Vynikajícím způsobem byly po celou hodinu motivovány činnosti žáků v prvních třídách.

Ve sledovaných hodinách dominovala vzájemná komunikace mezi učitelkami a žáky. V případě realizovaných skupinových činností uměli žáci spolupracovat a výsledky své práce také prezentovat. Ne vždy však byla ze strany žáků důsledně dodržována pravidla komunikace. Při získávání a rozvíjení komunikačních dovedností učitelky vhodně uplatňovaly prvky dramatické výchovy. Od žáků vyžadovaly zdůvodňování myšlenkových postupů, časový prostor věnovaly jejich slovnímu vyjádření. V užívání spisovného jazyka a odborné terminologie nebyly však vždy stejně důsledné. Nestresující pracovní atmosféra, vzájemný respekt, klidné a příjemné vystupování většiny učitelek se rovněž podílely na bezkonfliktní komunikaci. Verbální i neverbální projev učitelek byl většinou velmi dobrý, u dvou z nich vynikající.

V případě realizované společné či vzájemné kontroly, průběžně adresně sdělovaného individuálního hodnocení, hodnocení práce skupin a společného vyhodnocení zadaného úkolu měli žáci potřebnou zpětnou vazbu o své úspěšnosti. Individuální hodnocení žáků nebo jejich klasifikace nebyla vždy ze strany učitelky odůvodněna. Doporučení k hodnocení i klasifikaci žáků se speciálními potřebami učitelky respektují. Nejmladší žáci se v průběhu i v závěru vyučovací hodiny aktivně podíleli na posouzení kvality své práce a byli systematicky, způsobem odpovídajícím jejich schopnostem, vedeni také k vlastnímu sebehodnocení. Ve vyšších ročnících probíhalo průběžné hodnocení žáků ze strany učitelek spíše formálně,

sebehodnocení žáků uplatňováno nebylo. Závěrečné shrnutí učiva včetně celkového zhodnocení práce žáků a jejich aktivity zůstávalo v některých hodinách opomenuto, v ojedinělých případech prováděly závěrečné hodnocení učitelky za spoluúčasti žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni ZŠ měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni ZŠ

Český jazyk a dějepis

Hospitace zahrnuly všechny přítomné učitele sledovaných předmětů. V dějepisu 9. ročníku bylo zjištěno výraznější opoždění učiva oproti časově tématickému plánu. Vytčené vzdělávací cíle často nekonkretizovaly dovednosti žáků, kterých mají dosáhnout a nezohledňovaly jejich individuální potřeby. Naopak vyváženě se dařilo zařadit výchovnou i vzdělávací složku obou předmětů. Výuka probíhala v návaznosti na předchozí látku s častým využitím mezipředmětových vztahů.

Je zajištěna učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí s výjimkou jednoho pedagoga. Kvalitu vzdělávání v dějepisu částečně ovlivnila chybějící aprobace vyučujících.

Výuka probíhala výhradně v kmenových třídách, pro sledované předměty nemotivujících. Žáci měli k dispozici ucelenou řadu učebnic, často pracovali s nástěnnými mapami, doplňujícími učebními texty, encyklopediemi a slovníky. Ojediněle byla využita didaktická technika.

Frontální metody práce neumožňovaly aktivní zapojení žáků podle jejich rozdílných individuálních dispozic. Jinak převládala funkční organizace a efektivní využití času, ale s orientací na možnosti průměrných žáků. Velmi dobrou úroveň měly naopak hodiny literární výchovy, slohu a dějepisu uplatňující výuku prožitkem, diferencované činnosti žáků a kooperativní techniky učení. Menší efektivitou a zhoršenou psychohygienou se vyznačovaly ojedinělé hodiny obou předmětů s dominantní rolí učitele. I přesto většina žáků projevovala k výuce pozitivní vztah a prezentovala velmi dobré ústní i písemné znalosti a dovednosti.

V průběhu hodin podněcovaly zájem žáků referáty, zajímavosti k probíraným tématům, vhodné názorné pomůcky, doplňující učební texty, střídání činností, ale také nadšení některých učitelů a zařazení relaxačních chvil. V úvodu vyučování se nedařilo vhodně využít stanovené cíle k podpoře uvědomělého učení žáků. Také na závěr často chyběla účinná motivace žáků vyplývající z neformálního vyhodnocení jejich úspěšnosti ve vyučování.

Příznivá pracovní atmosféra podporovala vzájemnou důvěru projevující se v převážně vyrovnané komunikaci. Učitelé dávali žákům dostatek příležitostí k jejich ústnímu projevu. Vyjadřování žáků kultivovali, chválili je a povzbuzovali. V některých hodinách žáci uplatňovali také vlastní názory a postoje k právě probíranému učivu. Nové poznatky zařazovali do širších souvislostí, konfrontovali je s dosavadními zkušenostmi a správně je aplikovali. Širší komunikativní dovednosti a slovní zásobu úspěšně rozvíjeli v hodinách slohu a při ústním zkoušení v dějepisu. V ojedinělých hodinách učitelé nadměrným verbalismem potlačovali přirozenou potřebu žáků se uplatnit.

Při individuálním zkoušení učitelé klasifikaci zdůvodňovali a povzbuzovali žáky k lepším výsledkům. Často využívali pochvaly nebo dílčí klasifikace jako výrazného motivačního činitele. Ke vzájemnému hodnocení je vedli pravidelně a úspěšně. Ojediněle, se pokoušeli rozvíjet i žakovské dovednosti vlastního sebehodnocení. Frekvence a rozmanitost známek uvedená v žakovských knížkách odpovídala charakteru předmětů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly velmi dobrou úroveň.

Německý jazyk

Obsah učiva byl v souladu s osnovami. Jejich naplňování je při daném složení jednotlivých skupin dosti náročné, protože je v nich zvýšený počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. To se projevilo v důsledně diferencovaném a individuálním přístupu k nim i ve velmi svědomité přípravě hodin po stránce metodické a materiální.

Veškerou výuku němčiny zajišťovala jedna učitelka, jejíž odborná a pedagogická způsobilost je v souladu s příslušným právním předpisem. Odborně byly hodiny vedeny bezchybně.

Většina z nich proběhla v jazykové učebně s lavicemi uspořádanými do komunikačního kruhu. Žáci pracovali s učebnicemi a pracovními sešity, slovníky, zeměpisnou mapou, obrázky, kartičkami, vlajkami států EU a dalším doplňkovým materiálem, převážně připraveným samou vyučující. K poslechovým cvičením byla efektivně využita sluchátková souprava, s níž jsou žáci zjevně zvyklí pracovat.

Struktura sledovaných hodin odpovídala jejich výukovým cílům a byla velmi pestrá. Probíhaly v klidné a pracovní atmosféře. Všichni žáci byli neustále aktivizováni v přiměřeném pracovním tempu i zvolené náročnosti. Učitelka se věnovala všem žákům a nenásilně pracovala s těmi, kteří mají zvýšené nároky na pozornost a pomoc. Při zadávání vhodně diferencovaných úkolů byla respektována také jejich obtížnost. Ve většině hodin nechyběly relaxační prvky, žáci se učili správně zacházet s dechem.

Prostředí jazykové učebny je motivující pro výuku německého jazyka už svojí výzdobou. Chybí zde však základní informace o německy mluvících zemích a životě v nich. V úvodu hodin byli žáci pozitivně motivováni jazykovými rozcvičkami, rozpočítadlem, řešením křížovky nebo osmisměrky a zpěvem. V jejich dalším průběhu pak střídáním zajímavých činností, případně motivační známkou za dobře odvedenou práci.

Přestože hlavním způsobem výuky byl řízený rozhovor, prezentovali žáci také pěkně připravené dialogy. Jejich provedení mimo komunikační kruh však neumožnilo využít v nich dramatické prvky s přirozeným projevem a přiměřenou gestikulací a mimikou. Žáci byli vedeni k samostatnému projevu a nad mapou Německa dovedli vyprávět o jednotlivých městech. Spolupracovali při různých činnostech, kooperační techniky učení byly zařazovány účelně a přirozeně. Vyučující byla k žákům velmi vstřícná a laskavá a žáci se chovali dobře.

Učitelka účinně využívala motivačního hodnocení práce žáků, kteří projevovali pozitivní vztah k výuce, hlásili se a prokazovali také převážně dobré vědomosti. Jejich pracovní sešity byly kontrolovány a korigovány, v žákovských knížkách měli dostatečný počet známek z německého jazyka. V závěru některých hodin chybělo shrnutí učiva a jejich zhodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce měly celkově velmi dobrou úroveň.

Matematika

Hospitace se uskutečnila u pěti vyučujících v 6. až 9. ročníku. Cíle hodin byly stanoveny přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy a skupinám žáků v 8. a 9. ročníku vytvořených podle jejich prospěchu. Příprava vyučujících byla ve většině případů promyšlenější v požadavcích na znalosti žáků než v oblasti rozvoje jejich dovedností. Výjimkou byly hodiny pro žáky ve skupinách se slabším prospěchem. Tam byla většinou zařazena činnostní výuka. Probírané učivo na sebe navazovalo.

Všichni hospitovaní učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka byla vedena věcně a odborně správně.

Materiální podporu výuky vzhledem k cílům a činnostem žáků zajistili vyučující vhodnými pomůckami (model krychle, milimetrový papír, grafy funkcí, pracovní folie s popisovači). V několika hodinách měli žáci možnost provést kontrolu své práce podle obrázku konstrukce promítnuté zpětným projektorem. Žáci v 7. a 9. ročníku používali při řešení složitých

numerických výpočtů vlastní kapesní kalkulatory a vyhledávali potřebné údaje v matematických tabulkách.

Způsob organizace sledovaných hodin a zvolené metody práce učitelů byly v jednotlivých třídách rozdílné. Ve většině hodin byli žáci aktivní, byli vedeni k dovednosti správně aplikovat získané znalosti a používat správné postupy při řešení zadaného úkolu. V úvodu hodin si opakovali učivo formou krátké písemné práce nebo společným shrnutím formou otázka vyučujícího odpovědi žáků. Žáci řešili v průběhu hodiny stejné příklady, diferenciací úkolů vzhledem k jejich individuálním potřebám nebyla uplatněna. Dokázali samostatně pracovat podle pokynů vyučujících a zadané úkoly zvládali většinou dobře. Zpětnou vazbu o správném postupu a výsledku dostali někteří od vyučujícího nebo si kontrolu vyhodnotili sami dle řešení vypracovaného na tabuli. Při skupinové práci sestavovali matematické úlohy a následně také řešili úlohy vypracované spolužáky. Volba příkladů byla převážně vhodná. Protože nejsou všichni vyučující stejně důslední v nárocích na používání správných pomůcek geometrického učiva, získávali žáci nestejně návyky v rýsování. Při řešení konstruktivních úloh prokázali většinou velmi dobré dovednosti v aplikaci geometrické symboliky. Psychohygienické podmínky a tempo výuky bylo většinou přizpůsobené možnostem žáků. V závěru hodin byl zpravidla zadán domácí úkol a provedeno shrnutí učiva.

Úvodní motivace byla často nahrazena sdělením probíraného tématu nebo pokyny k organizaci průběhu hodiny. Využití pomůcek, projekce zpětným projektorem podpořila názornost probírané látky a průběžnou motivaci žáků.

Žáci akceptovali dohodnutá pravidla práce. Navozující otázky a časté příkazy vyučujících nevytvářely prostor pro jejich diskuzi a vyjádření vlastního názoru na rozdíl od skupinové práce při sestavování matematické úlohy a jejího řešení.

V průběhu vyučování si učitelé ověřovali jak žáci dovedou používat získané vědomosti a dovednosti, avšak velmi zřídka tyto výsledky využili k jejich hodnocení v průběhu i v závěru hodiny. Klasifikace individuálního zkoušení byla objektivní a ve většině případů zdůvodněná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice měly celkově velmi dobrou úroveň.

Chemie

Výuka chemie probíhala podle schválených učebních dokumentů. Jsou pro ni zpracovány časově tematické plány, zajišťující návaznost učiva v jednotlivých ročnících. Laboratorní práce (osnovy doporučují 5 za rok) nejsou prováděny i přesto, že to vybavení školy umožňuje.

Chemii vyučuje jedna učitelka s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Absolvovala také příslušný akreditovaný kurz pro učitele chemie. Hospitovaná výuka byla po věcné i odborné stránce vedena správně, organizační pokyny byly jasné, zřetelné a logické.

Probíhala v jedné kmenové učebně, sousedící s příslušným kabinetem, do níž se žáci jednotlivých tříd stěhují. Její výzdoba je pro ni tematicky zaměřena. V čele učebny je umístěn demonstrační stůl opatřený bezpečnostním štítem z plexiskla, lavice mají běžné uspořádání. Do všech sledovaných hodin byly připraveny potřebné chemikálie, laboratorní sklo a pomůcky, vzorky biopotravin a nápojů, příbalové letáky k lékům, případně kalotové modely. Výklad nové látky i opakování probraného učiva provázela učitelka demonstračními pokusy, z nichž většinu (zcela bezpečných) mohli provádět sami žáci.

Vyučovací metody byly voleny promyšleně tak, aby zahrnovaly různé formy opakování, procvičování a výkladu nové látky. Učitelka využívala svých zkušeností při aplikaci teoretických poznatků do životní praxe, navazovala na dosavadní zkušenosti žáků a spolupracovala s nimi při konstrukci nových poznatků. Velmi přesvědčivě a nenásilně zařadila do výuky také protidrogovou a ekologickou výchovu.

Úvodní motivací byl oznámený program hodiny, soutěživý moment při opakování nebo také připravený pokus na demonstračním stole. Pestrá náplň výuky, časté zapojování žáků formou diskuse a akceptování jejich názorů je aktivizovalo v jejich dalším průběhu.

Vedle individuálních úkolů, jejichž výsledky učitelka důsledně kontrolovala, byly zařazovány také kooperativní techniky učení při skupinových aktivitách. Zcela však chyběla složka činnostního pojetí vyučování, při němž je kladen důraz na provádění experimentálních činností žáků a nácvik základních manipulativních dovedností, a to jak v běžných hodinách, tak i v případě nerealizovaných laboratorních prací. Velmi pěkná a vzájemně vstřícná byla partnerská spolupráce a komunikace vyučující se třídou. Žáci se hlásili, projevovali zájem a vyslovovali často dobré nápady.

Byli hodnoceni běžným způsobem a za svoje úspěchy chváleni. Formální rámec hodiny však zcela postrádal jakékoliv závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení práce jednotlivých žáků i celé třídy. K sebehodnocení ani ke vzájemnému hodnocení vedení nebyli. V kontrolovaném vzorku žákovských knížek byla málo četná klasifikace.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v chemii měly celkově dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání a výchovy žáků za jednotlivá klasifikační období. Čtvrtletní prověrky jsou učiteli zadávány v naukových předmětech. V rámci metodických sdružení probíhá srovnání znalostních výsledků žáků paralelních ročníků. Příležitostně a podle finančních možností škola objednává komerční testy zejména k doplnění znalostí za účelem kvalitní přípravy žáků k přijímacímu řízení na střední školy a celorepublikového srovnání jejich matematických dovedností.

Vedení školy spolu s metodickými orgány provádí analýzu chyb, odhaluje jejich příčiny a usiluje o zlepšení současného stavu.

Celkově je průběh vzdělávání a výchovy v základní škole hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. S-10/99-01 ze dne 13. 12. 1999 s účinností od 1. 1. 2000 jsou v souladu s údaji ve Zřizovací listině ze dne 13. 12. 2001.
- Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce „*Posuzování rovných příležitostí mužů a žen*“. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce budou souhrnně zveřejněna ve Výroční zprávě ČŠI za školní rok 2003/2004.
- ZŠ se nachází v lokalitě, v níž je situován i hodonínský dětský domov. Z toho plyne dlouholetá úzká spolupráce s tímto subjektem. Školu navštěvují všechny děti školou povinné umístěné v tomto domově, v letošním roce je to celkem 11 žáků. Mají zde vytvořeny vhodné podmínky pro své další vzdělávání a výchovu, i když jejich migrace je poměrně vysoká.
- Ze sportovního zaměření školy plyne spolupráce se Sportovním hokejovým klubem mládeže v Hodoníně, v současné době se zdárně rozvíjí a je plánováno otevření dalších sportovních tříd. Výchova mladých hokejistů má na ZŠ úspěšnou tradici, neboť před zrušením zimního stadionu v Hodoníně školu mladí hokejisté již navštěvovali.
- Poměrně velké oblibě se těší i letní tábor školy, který je pořádán již čtvrtý rok a nabízí žákům hodonínských škol možnost strávit během hlavních prázdnin 14 dní v příjemném prostředí chříbských lesů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* příspěvkové organizace Základní škola Hodonín, Mírové náměstí 19, schválená a vydaná usnesením Městského zastupitelstva v Hodoníně č. 393 dne 30. 11. 1999 s účinností od 1. 1. 2000 na dobu neurčitou.
2. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. S-10/99-01 ze dne 13. 12. 1999* s účinností od 1. 1. 2000
3. *Jmenovací dekret ředitele Základní školy Hodonín, Mírové náměstí 19* s účinností od 1. 8 1999, vydaný Školským úřadem Hodonín dne 30. 6. 1999, bez č. j.
4. *Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2003* ze dne 2. října 2004
5. *Organizační řád školy* s účinností ode dne 25. 1. 2000
6. *Vnitřní řád školy* s účinností ode dne 1. 9. 2003
7. *Klasifikační řád školy* účinností ode dne 3. 9. 2001
8. Třídní výkazy všech tříd ZŠ ve školním roce 2003/2004
9. Třídní knihy všech tříd ZŠ ve školním roce 2003/2004
10. Katalogové listy žáků navštěvujících školu ve školním roce 2003/2004
11. Evidence žáků školy ve školním roce 2003/2004
12. *Knihy úrazů* ve školním roce 2003/2004
13. Záznamy o práci v nepovinných předmětech a zájmových útvarech ve školním roce 2003/2004
14. *Roční plán práce – šk. rok 2003-2004* s datem 22. 8. 2003
15. Rozvrh hodin platný v čase konání inspekce
16. *Záznamy z jednání pedagogické rady* ve školním roce 2003/2004
17. *Vnitřní platový předpis s účinností od 1. 1. 2004* ze dne 1. ledna 2004
18. *Směrnice č. 12 „Vnitřní platový předpis“ s účinností od 3. 9. 2001* ze dne 3. září 2001
19. *Příloha č. 1 „Kriteria pro přiznání výše osobního ohodnocení pedagogických pracovníků s přihlédnutím k potřebám školy“* ze dne 1. září 2001
20. Personální dokumentace (doklady o vzdělání pedagogických pracovníků) všech pedagogických pracovníků vyučujících v ZŠ (bez školní družiny)
21. Vzorek žákovských knížek, sešitů a dalších písemností žáků ve školním roce 2003/2004
22. Časově tematické plány hospitovaných předmětů na školní rok 2003/2004
23. *Přehled o začátku a konci vyučovacích hodin* ve školním roce 2003/2004
24. Učební plán vzdělávacího programu Základní škola, č. j. 16 847/96-2 rozpracovaný na podmínky školy ve školním roce 2003/2004
25. Učební plán vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířenou výukou TV č.j.: 29 738/96-22-50 rozpracovaný na podmínky školy ve školním roce 2003/2004
26. Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004
27. Závěrečné hodnocení činnosti v oblasti prevence ve školním roce 2002/2003
28. Neomluvená absence žáků ve školním roce 2003/2004
29. Záznamy o pohovorech se zákonnými zástupci žáků ve školních letech 2002/2004
30. Osobní dokumentace žáků s postižením podle § 28 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., ve školním roce 2003/2004

31. Přehled integrovaných žáků ve školním roce 2003/2004
32. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků ve školním roce 2003/2004
33. Odborná vyšetření žáků se specifickými vzdělávacími potřebami ve školním roce 2002/2004
34. Plán činnosti výchovného poradce ve školním roce 2003/2004
35. Přehled zájmových útvarů ve školním roce 2003/2004
36. *Plán práce metodického sdružení 1. stupně ZŠ ve školním roce 2003/2004 a zápisy z jednání*
37. *Plán práce předmětové komise společenskovedních předmětů ve školním roce 2003/2004 a zápisy z jednání*
38. *Plán práce předmětové komise přírodovědných předmětů ve školním roce 2003/2004 a zápisy z jednání*
39. *Žádost o udělení výjimky – sportovní třídy na ZŠ č.j. 21 397/03-50, ze dne 10.června 2003*
40. *Učební plán na 1. stupni ve školním roce 2003/2004*
41. *Učební plán na 2. stupni ve školním roce ve školním roce 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004*
42. *Koncepce školy ze dne 30. srpna 2000*
43. *Vnitřní kontrolní systém ze dne 25. srpna 2003*
44. *Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků ze dne 30. srpna 2000*
45. *Plán hospitační činnosti na školní rok 2003/2004*
46. *Pracovní náplň zástupce ředitele*
47. Měsíční a týdenní plány ZŠ ve školním roce 2003/2004
48. Přehled volitelných a nepovinných předmětů ve školním roce 2003/2004
49. Záznamy o práci v nepovinných předmětech ve školním roce 2003/2004
50. Dokumentace a hospitační záznamy ČŠI, dotazník pro ředitele před inspekcí
51. *Výroční zpráva o činnosti ZŠ ve školním roce 2003/2004, s datem 26. 9. 2003*

ZÁVĚR

Vedení školy využívá kvalifikace pedagogických pracovníků a podporuje jejich další vzdělávání. Převážně účelně je také rozdělena výuka jednotlivých předmětů s ohledem na aprobovanost učitelů.

Škola má prostorové podmínky umožňující realizaci vzdělávacího programu. Nedostatkem je absence odborných učeben a průměrné vybavení školy pomůckami a audiovizuální technikou.

Učební dokumenty jsou plněny, ale kontrolovány ne zcela důsledně. Také četnost hospitací byla nižší. Organizace provozu a výchovně vzdělávací činnosti školy byla funkční. Operativní řízení navazuje na plánování a vyhodnocování jednotlivých činností. Průběh a výsledky vzdělávání ve většině hospitovaných předmětů byly hodnoceny jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	<small>Razítko</small> Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Klár	Pavel Klár, v. r.
Členka týmu	PaedDr. Danuše Pytelová	Danuše Pytlová, v. r.
Členka týmu	Mgr. Ludmila Šimáčková	L. Šimáčková, v. r.
Členka týmu	Mgr. Zdeňka Vladíková	Zdeňka Vladíková, v. r.
Členka týmu	Antonie Navrátilová	
Členka týmu	Helena Svobodová	

V Brně dne 14. června 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. června 2004

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu:

Titul, jméno a příjmení

Razítko

Podpis

Mgr. Vlastimil Letovský, ředitel školy

V. Letovský, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Mgr. Pavla Klára. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí. Lze je zaslat na adresu: Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Mgr. Pavel Klár, Křížová 22, 603 00 Brno

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-07-23	12-1040/04/168-952
Zřizovatel	2004-07-23	12-1040/04/168-952
Rada školy	Není zřízena	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.